

A májusi adatok szerint a reálgazdaságban folytatódott a múlt év közepén kezdődő élénk növekedés, amely összhangban áll a világgazdasági tendenciákkal.

A gazdasági növekedésben viszonylag nagy súlyt képviselő **ipar** dinamikus fejlődését már tartós folyamatnak tekinthetjük. A 2002-es szerény (2,8%-os) növekedés után 2003 első felében 4%-kal, a második felében már a duplájával nőtt az ipari termelés, amit idén az év első öt hónapjában 10%-os növekedés követett. Az ipar új rendelkezései a dinamikus exportnövekedés folytatódására utalnak. Az ipari konjunktúra az ország valamennyi régiójára jellemző.

A **folyó fizetési mérleg** I. negyedévi hiánya magasabb, mint egy évvel korábban. A passzívum növekményének meghatározó tényezője a szolgáltatások külkereskedelmi forgalmában tapasztalható egyenlegromlás. A hiány finanszírozási feltételei javultak, az ideai hiány mintegy felére nyújtanak fedezetet a nem adósságeneráló források, tavaly – ugyanebben az időszakban – alig harmadát fedezték.

Az **államháztartás** tekintetében a központi költségvetésben lényegében a várakozásoknak megfelelő a hiány, míg a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és az elkülönített állami pénzalapoknak az egyenlege kedvezőbben alakult a prognózisnál.

A **fogyasztói árak** az I. félévben az egy évvel korábbinál gyorsabban nőttek, júniusban kissé mérséklődött a havi áremelkedés üteme.

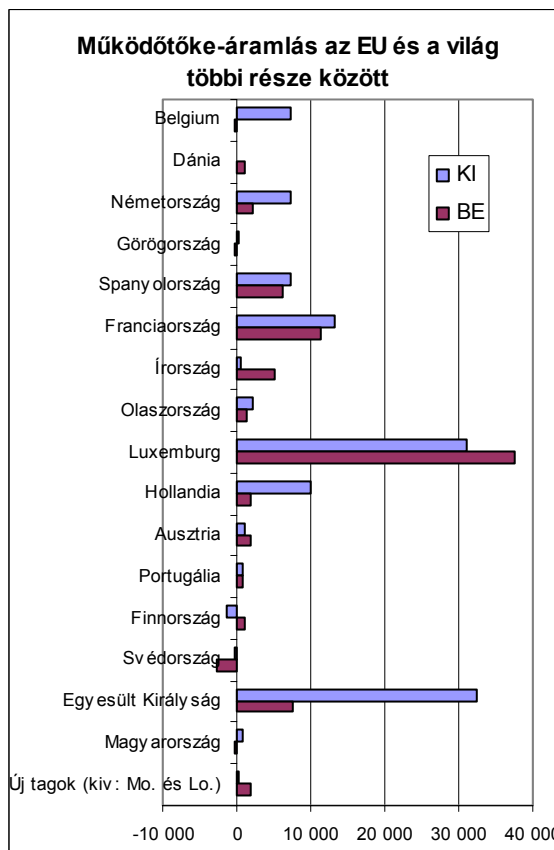
Külföldi működőtőke áramlás az Európai Unió viszonylatában

2003-ban az EU25-ök működőtőke-kihelyezése (a 25 tagállam területén kívülre) 80%-kal, a 2002-es 65 milliárd euróról 118 milliárd euróra nőtt. Ugyanabban az időszakban a világ többi részéből a működőtőke-beáramlás 15%-kal csökkent (a 2002-es 91 milliárd euróról 2003-ban 77 milliárd euróra.)

Az eredmények alakulásában jelentős szerepet játszik a működőtőke-áramlás Egyesült Államok viszonylatában történt változása: a 25 tagállam 2003-ban mintegy 49 milliárd eurót fektetett be az Egyesült Államokban, szemben az egy évvel korábbi mérleg szerinti 3 milliárd euró tőkekivonással. Az USA által eszközölt befetések pedig mintegy kétharmaddal csökkentek, 51 milliárd euróról 18 milliárd euróra.

A tagállamok közül az EU25-ök összes kihelyezésének 27%-át megvalósító Egyesült Királyság 32 milliárd eurót, míg Luxemburg 31, Franciaország 13, Hollandia pedig 10 milliárd eurót helyezett ki. Az EU25-ök területén kívülről érkező tőke legnagyobb hányada, 49%-a Luxemburgba érkezett (39 milliárd euró), míg Franciaország 11, az Egyesült Királyság 8 és Spanyolország 6 milliárd eurót fogadott.

Az új tagországok közül 2003-ban Magyarország jeleskedett a tőkekivitelben (909 millió euró), míg a tőkebehozatalban a Cseh Köztársaság járt az élen (1129 millió euró).

Árak

2004. első félévében (tavaly decemberhez képest) 5,2%-os volt a *fogyasztóiár*-emelkedés, amelynek valamivel több, mint egyharmadát az áfa és jövedéki adóváltozások okozták.

Az egyhavi átlagos fogyasztóiár-emelkedés 0,1% volt, 2003. júniushoz viszonyítva pedig 7,5%-kal növekedtek az árak. Idén az első félévben átlagosan 7,1%-kal voltak magasabbak az árak, mint az előző év azonos időszakában. 2004. júniusban az „alapdrágulás” (maginfláció) 2003. júniushoz viszonyítva 6,1% volt.

A *mezőgazdasági* termékek termelői ára májusban 19,4%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva. A január–májusi átlagos áremelkedés 15,5%-os volt: a növénytermesztési és kertészeti termékek ára 30,4%-kal nőtt, az állatok és állati termékek ára pedig 0,6%-kal csökkent. A mezőgazdasági termeléshez felhasznált termékek és szolgáltatások ára idén január–májusban 13,2%-kal meghaladta az előző év hasonló időszakáét. A termelők jövedelmi helyzete 2,1%-kal javult az árviszonyok változása következtében.

Júniusban a termelői árak 12 havi árnövekedési üteme a májusinál alacsonyabb, 3,3% volt.

Keresetek

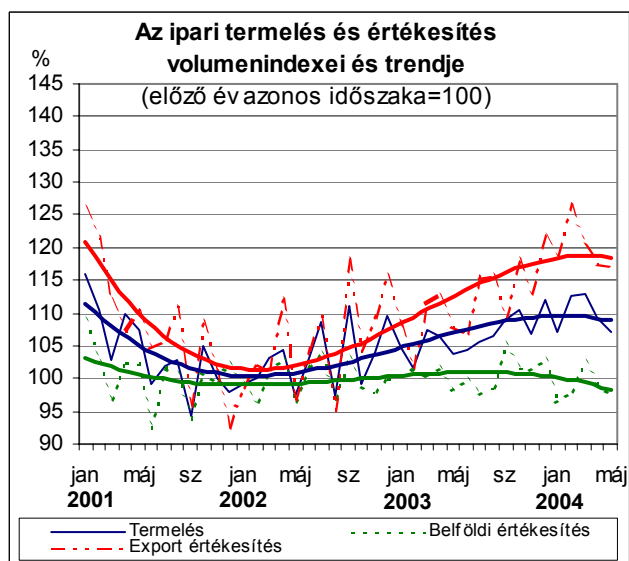
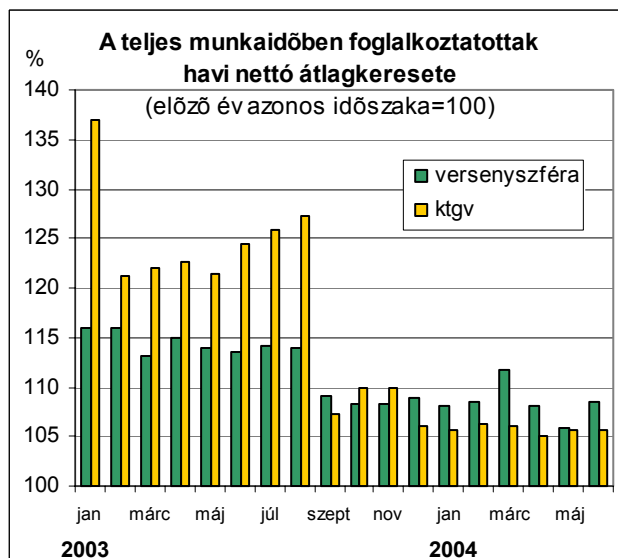
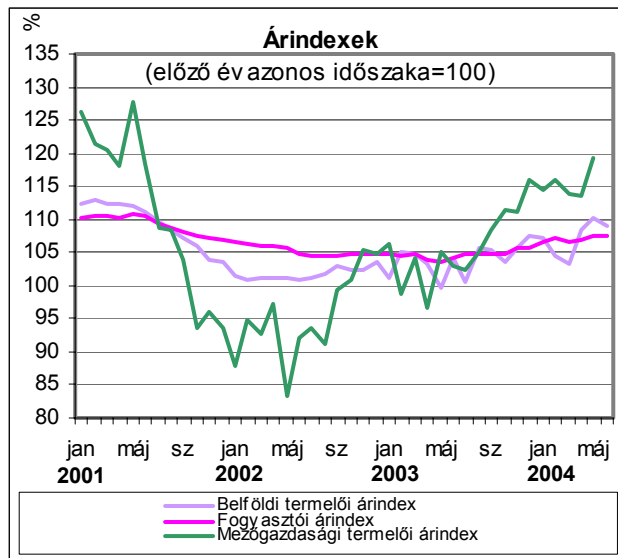
A teljes munkaidőben alkalmazásban állók *bruttó nominális átlagkeresete* 2004. január–májusban 141 000 forintot ért el, a versenyszférában dolgozók átlagosan 133 400 forintot, a költségvetési szervezeteknél alkalmazásban állók 159 300 forintot kerestek.

A bruttó keresetek a versenyszférában 10,2%-kal, a költségvetési területen 6,1%-kal növekedtek az előző év azonos időszakához képest. Utóbbi területet havonként egyenletes, 6% körüli keresetnövekedés jellemezte, míg a vállalkozásoknál a májusi a 2004. évi legalacsonyabb ütemnövekedés volt (7,1%).

Ipar

Az ipari termelés 2004 májusában 7,1%-kal, nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. A termelés volumene az év első öt hónapjában 9,8%-kal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában. Az előző hónaphoz képest a szezonálisan és munkanap-tényezővel is kiigazított ipari termelési index májusban 0,7%-kal emelkedett.

2004 első öt hónapjában az ipari export 19,7%-kal, májusban 17,2%-kal nőtt, míg az ipar első öt havi belföldi értékesítése az előző év azonos időszakához viszonyítva 1,2%-kal csökkent.

Államháztartás

Az államháztartás - helyi önkormányzatok nélküli - hiánya júniusban 317,8 milliárd forint volt, ezen belül a központi költségvetés 347 milliárd forintos deficittal zárt, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaiban 28 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapokban 1,2 milliárd forintos többlet keletkezett.

A központi költségvetés adóbevételei összességükben kissé meghaladták a prognózist. Kedvezően alakultak a jövedéki adó bevételek, mintegy 12%-kal, 9 milliárd forinttal haladták meg a várható értéket. Ezzel szemben az áfa bevételek 3,7 milliárd forinttal elmaradtak a várakozástól. A központi költségvetési szervek és a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei mintegy 9 milliárd forinttal elmaradtak a várakozásoktól.

A központi költségvetés kiadásai összességében 1,5%-kal, mintegy 10 milliárd forinttal haladták meg a prognózist.

Külkereskedelem

2004. májusában a kivitel értéke 855 milliárd forintot, a behozatalé 940 milliárd forintot tett ki. Az export értéke 14, az importé 10%-kal haladta meg a megelőző év azonos időszakában regisztrált értékeket. A kivitel mintegy 87%-át, a behozatalnak pedig 82%-át az Európai Unió tagállamaival bonyolítottuk le.

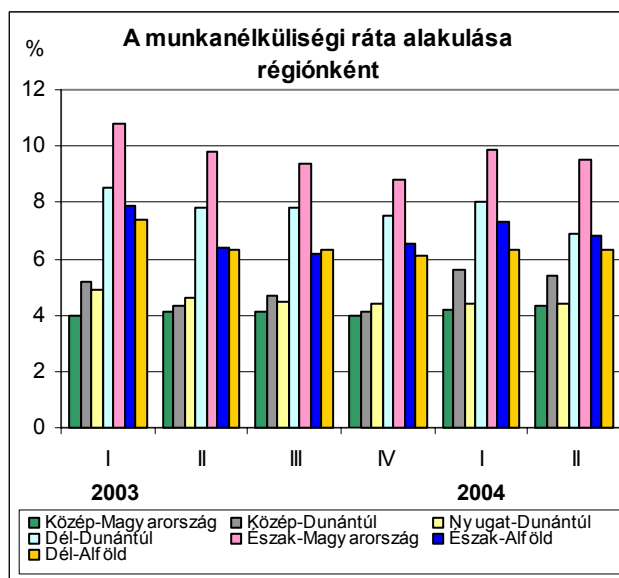
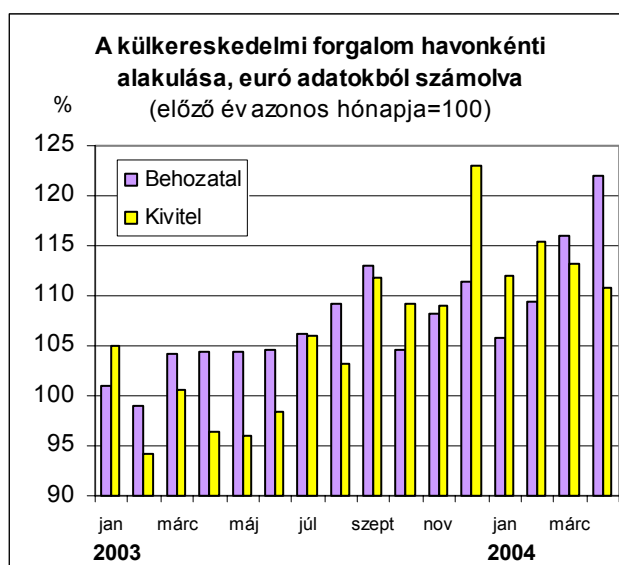
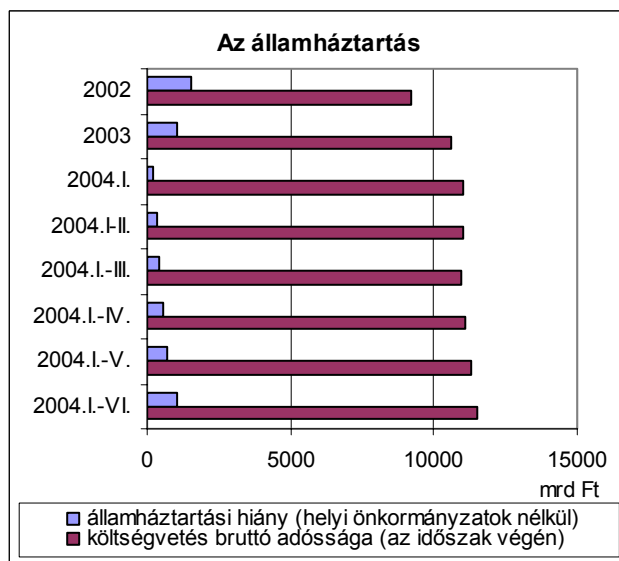
2004 első négy hónapjában az export és az import volumene egyaránt 18%-kal bővült a megelőző év azonos időszakához képest. A kivitel értéke 3507 milliárd forintot, a behozatalé pedig 3942 milliárd forintot tett ki. Az év első két hónapjáig tovább folytatódott az a 2003 utolsó negyedétől érvényesülő tendencia, amely szerint az export hónapról hónapra nagyobb mértékben bővült, mint az import. A folyamat márciusban megszakadt, az április havi kivitel növekedési üteme pedig már lényegesen elmaradt az importra számítottól.

Foglalkoztatottság

A 2004. április-júniusi időszakban a foglalkoztatottak száma 3 millió 894 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 5,8% volt, ami megegyezett az egy évvel korábban mért értékkel.

2004. II. negyedévében a 15-74 éves népesség munkaerőpiaci jelenléte 63,6%-ot ért el, ezen belül a 15-64 éves népesség aktivitása 58,4%, a munkavállalási korúaké 63,7% volt.

A 15-24 éves fiatalok aránya az összes munkanélkülisen belül 21,1%, az e korcsoportba tartozók munkanélküliségi rátája 14,4%, ami 1,5%pontos emelkedés 2003 ugyanezen időszakához képest.

Turizmus

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma az előző év azonos időszakához képest 2004. január-májusban megélenkült. A szállodák szobakihasználtsága javult. A kereskedelmi szálláshelyek szállásdíjbevétele jelentősen emelkedett egy év alatt.

2004 első öt hónapjában a kereskedelmi szálláshelyekre érkező 993 ezer külföldi vendég 3,1 millió vendégéjszakát töltött el. A vendégek száma 13, az éjszakák száma 9%-kal nőtt a tavalyi év azonos időszakához képest. A belföldi vendégek és az általuk eltöltött éjszakák száma megegyezett a 2003 azonos időszakában mért értékekkel (az 1,1 millió belföldi vendég 2,4 millió vendégéjszakát töltött el kereskedelmi szálláshelyeken)

Májusban 53 gyógyszálloda több mint 14 ezer férőhellyel állt a vendégek rendelkezésére. Január-májusban a gyógyszállodákban töltött vendégéjszakák száma 17, ezen belül a belföldi forgalom 34%-kal emelkedett. Kapacitáskihasználtságuk (56%) lényegesen meghaladta a szállodák átlagos kihasználtságát.

Kamatok

2004. júniusban a háztartási szektor folyószámlahiteleinek és fogyasztási hiteleinek átlagos kamatlábai csökkentek, míg a lakáscélú és az egyéb hitelek átlagos kamatlábai emelkedtek. A háztartási szektor betéteinél egyes lejáratok esetében a kamatlábak emelkedtek, míg a leghosszabb lejárat esetében a kamatláb csökkenése tapasztalható.

Júniusban a fogyasztási hitelszerződések értéke 32,7 milliárd forintot tett ki, ami 9,5 milliárd forinttal magasabb az előző havi értéknél. A lakáscélú hitelszerződések értéke ebben a hónapban 10,7 milliárd forint volt, amely az összes hitel 16,7%-át tette ki. Az új szerződések értéke 1,5 milliárd forinttal, míg aránya 5,8%-pontos csökkenést mutatott májusról júniusra.

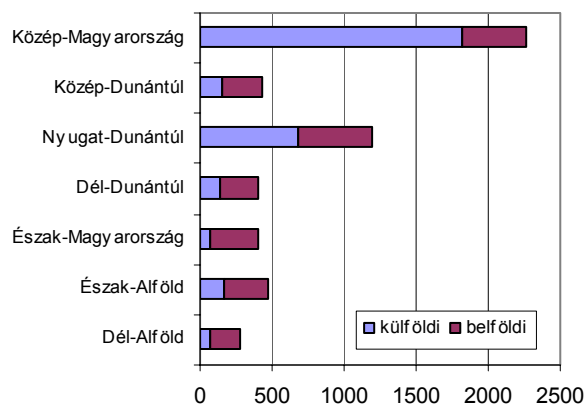
A nem pénzügyi vállalati szektor folyószámlahiteleinek átlagos kamatlába csökkent, az egyéb hitelek átlagkamatlába pedig emelkedett júniusban. A nem pénzügyi vállalatok lekötött betéteinek kamatlábai kismértékben emelkedtek, míg a látra szóló és folyószámlabetétek átlagos kamatlába enyhén mérséklődött.

A bankközi forintpiacon az egynapos bankközi kihelyezések átlagos kamatlába csökkent.

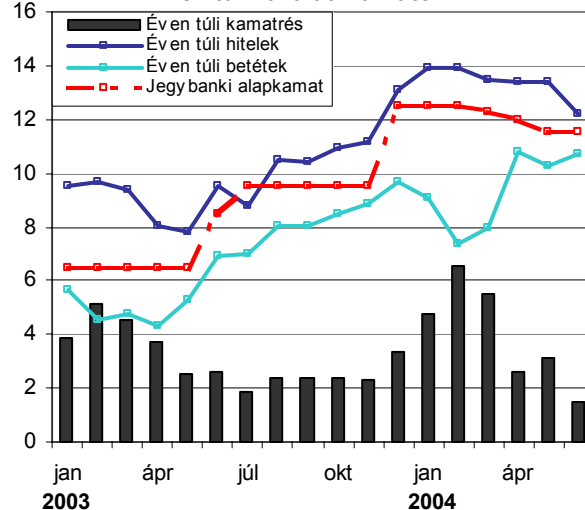
Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon:

MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2004 / július, Budapest

Vendégéjszakák számának alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken
2004. január-május
(ezer fő)

Éven túli vállalati kamatok

Éven túli lakossági kamatok

